

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
КОМАНДНО-ШТАБНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТАКТИКИ**

Збірник тез науково-практичної конференції

**«Проблемні питання тактики дій та всебічного
забезпечення військових формувань і
правоохоронних органів держави в умовах воєнного
стану»**

30 серпня 2023 року

Харків – 2023

Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану: Збірник тез науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 30 серпня 2023 року). – Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2022. – 128 с.

Оргкомітет науково-практичної конференції:

Голова оргкомітету – Є. Г. Башкатов, начальник кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

Відповідальний секретар оргкомітету – С.Д. Черкашин, доцент кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, полковник.

Члени оргкомітету:

В.В. Антонєць, начальник командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

О.Г. Панченко, старший викладач кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

У збірнику представлено наукові доповіді та повідомлення, в яких розглядаються проблемні питання правоохоронних органів та військових формувань щодо: службового та бойового застосування; правових і організаційних аспектів забезпечення безпеки держави; застосування при проведенні міжвідомчих та спеціальних операцій; всебічного забезпечення.

Публікується за матеріалами науково-практичної конференції «Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану», проведена на кафедрі тактики командно-штабного факультету в Національній академії Національної гвардії України 30 серпня 2023 року у м. Харкові.

Матеріали проведення науково-практичної конференції будуть корисними науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, керівникам і працівникам силових структур.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

© НАНГУ

УДК 614.8

Аветісян Вадим Георгович, доцент кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт, Національний університет цивільного захисту України, к.т.н., доцент;

Сенчихін Юрій Миколайович, професор кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт, Національний університет цивільного захисту України, к.т.н., професор.

ДІЇ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ У НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ І НА ТЕРИТОРІЯХ, ЩО ПОТРАПЛЯЮТЬ У ЗОНУ ПОСТІЙНИХ ОБСТРІЛІВ

Отримавши інформацію про виникнення надзвичайної ситуації (НС), пожежі, небезпечної події у зоні збройного конфлікту, керівник підрозділу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту (ОРС ЦЗ) уточнює оперативну обстановку та приймає рішення щодо пересування підпорядкованих сил і засобів до місця виклику.

У разі наявної загрози для життя і здоров'я особового складу виїзд сил та засобів до місця виклику здійснюється після припинення в зазначеному районі обстрілів та погодження уповноваженими представниками військових формувань. Залежно від віддаленості місця проведення робіт (за рішенням керівника підрозділу) особовий склад і техніка можуть перебувати в готовності до виїзду в пункт постійної дислокації або здійснити пересування до найближчих безпечних районів. Про ситуацію та прийняте рішення керівник підрозділу негайно доповідає до територіального органу Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНСУ).

Слідування підрозділу ОРС ЦЗ до місця проведення робіт здійснюється безпечним маршрутом. На випадок непередбаченої зміни оперативної обстановки під час руху визначається запасний маршрут.

З моменту виїзду та до повернення до пункту постійної дислокації

старший колони (машини) підтримує зв'язок з оперативно-координаційним центром (пунктом зв'язку підрозділу) та проводить оцінку ситуації на маршруті слідування. Техніка має рухатися на максимальній, але безпечній швидкості.

Після прибуття підрозділу ОРС ЦЗ на місце НС, пожежі, небезпечної події призначається спостерігач, який здійснює моніторинг та контроль обстановки і оповіщення особового складу про небезпеку. Під час проведення розвідки додатково визначають:

безпечні місця для розстановки техніки (на закритій території за можливості на безпечній відстані від будівель і споруд);

шляхи евакуації та місце збору сил і засобів у разі раптового погіршення оперативної обстановки, що може призвести до виникнення загрози життю та здоров'ю особового складу;

можливі укриття для особового складу на випадок обстрілу району проведення робіт;

наявність вибухо-небезпечних предметів (ВНП) на місці проведення робіт, у разі їх виявлення вживають додаткових заходів безпеки для особового складу, обмежують його доступ до замінованих територій та викликають піротехнічний підрозділ.

У разі виконання підрозділами ОРС ЦЗ завдань за призначенням за межами пунктів постійної дислокації, обмежується контакт особового складу ОРС ЦЗ з місцевим населенням. Уточнення інформації здійснюється через представників Збройних Сил України, правоохоронних органів або місцевих органів влади.

Керівник підрозділу ОРС ЦЗ під час виконання завдань за призначенням поза межами пунктів постійної дислокації, потрапляючи під обстріл, вживає заходів щодо негайного виїзду підрозділу із зони обстрілу в безпечне місце, а у разі неможливості - організовує укриття особового складу і техніки на

місцевості.

В цілому, особливості виконання завдань за призначенням, організовуються з урахуванням особливостей оперативної обстановки на місці події та вимог Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів Управління та підрозділів ОРС ЦЗ, затвердженого наказом МВС від 26.04.2018 № 340.

УДК 159.9

Андрусенко Сергій Іванович, викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення Київського інституту Національної гвардії України (Київ), підполковник.

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ВОДІЇВ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ СТРЕС-ФАКТОРІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

У сучасному бою успіх неможливий без наявності надійних засобів пересування. Сучасні автомобілі, що стоять на озброєнні Національної гвардії України, мають хороші експлуатаційні якості: динамічність високу прохідність, паливну економічність, підвищену сталість тощо. Разом з тим, автомобільна техніка, що надходить останнім часом у підрозділи, характеризується високою складністю конструкцій. Тому від водіїв, однієї з найбагаточисельнішої категорії військовослужбовців, вимагається висока технічна підготовка, вміння ефективно використовувати закріплену техніку. Молоді водії слабо володіють навичками ситуаційного прогнозування, не можуть правильно розподілити свою увагу, зосереджуються на самому процесі керування автомобілем, ситуацію що склалася сприймають неточно, не в повному обсязі та несвоєчасно. Крім загальних вимог, що пред'являються до водія, викладених у Правилах дорожнього руху України, військові водії повинні вміти діяти на полі бою у складі підрозділу. Крім того водії повинні відмінно володіти автомобільною технікою, вміло її обслуговувати, виконувати

ЗМІСТ

Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М. Дії органів управління та підрозділів під час виконання завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях, що потрапляють у зону постійних обстрілів.....	3
Андрусенко С.І. Місце та роль професійно-психологічної підготовки військових водіїв для зменшення стрес-факторів в екстремальних ситуаціях...	5
Башкатов Є.Г., Воронін А.І. Обґрунтування новітнього підходу до класифікації frv квадрокоптерів з урахуванням досвіду бойових дій.....	9
Богданов М.В., Івахно О.В. Проблеми професійної компетентності та підвищення кваліфікації фахівців з військово-патріотичного виховання особового складу суб'єктів сектору безпеки України.....	11
Бурбела С.В., Юрчак Ю.М. Значення радіаційного, хімічного, біологічного завхисту як одного з основних видів бойового забезпечення в умовах сьогодення.....	14
Бутко Р.В. Захист від високоточної зброї.....	17
Волков М.С. Фізична підготовка і спорт у збройних силах України: проблеми та перспективи.....	22
Воронцов О.С. Спортивне орієнтування, як засіб формування прикладних фізичних навичок військовослужбовців.....	25
Гапон Ю.К., Слепужніков Є.Д., Чиркіна-Харламова М.А. синтез законодавства України та європейського союзу у сфері безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.....	28
Гончаров Є.І. Сучасні способи введення противника в оману.....	31
Горєлишев С.А., Іванець М.Г., Гордієнко А.М., Артикула А.Г. Математична модель оцінки боєздатності підрозділів.....	34
Грищенко Д.В., Виноградов С.А., Шахов С.М. Фізико-хімічні властивості модифікованих добавок та механізм їх вогнегасної дії.....	37
Денисюк О.В. Актуальність застосування загальновійськової або спеціальної смуги перешкод в навчальний процес з курсантами національної академії служби безпеки України.....	40
Жук С.М., Федик А.О., Башнянин О.В. Щодо застосування інноваційних технологій навчання у процесі підготовки прикордонників при проведенні міжвідомчих та спеціальних операцій.....	43
Іванченко А.О. Вплив тактичних властивостей місцевості на ведення бойових дій.....	45
Івахно О.В. Проблеми психологічної підготовки оперативно-службової діяльності співробітників служби безпеки України в умовах воєнного стану...	47
Карпенко С.І. Дії дозорного відділення під час дій органу розвідки в тилу противника.....	52
Ковалевський Є.П. Щодо знаходження радіоактивних матеріалів поза регулюючим контролем.....	54
Матухно В.В., Поліщук Д.В., Пасічник А.О. Рекомендації щодо виконання	

Науково-практична конференція

«Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану»

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: Є. Г. Башкатов

Комп'ютерна верстка: С.Д. Черкашин

Формат паперу 60x84/16. Ум. друк. арк. 7,67. Тираж 50 прим.

Редакційно-видавничий відділ Національної академії НГУ
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3.